

V I Lenin
Ukraina
 Juni 1917

Källa: Lenin, *Collected Works*, Moskva: Progress Publishers, 1977, band 25, s. 91-92.
 Översättning från engelska, Göran Källqvist.

Den nya provisoriska koalitionsregeringens politiska misslyckande blir alltmer uppenbart. Den Allmänna lag om Ukrainas organisering som utfärdades av den ukrainska Centralradan,¹ och antogs av den Allukrainska armékongressen den 11 juni 1917, avslöjar tydligt denna politik och förser oss med dokumentära bevis på dess misslyckande.

”Låt det ukrainska folket få rätt att forma sitt eget liv på sin egen mark utan att avskilja sig från Ryssland, utan att bryta sig loss från den ryska staten”, lyder lagen, ”... Alla de lagar med vilka ordning ska upprättas här i Ukraina ska enbart få antas av denna ukrainska församling. Och de lagar som upprättar ordningen i hela den ryska staten ska bara få antas av det allryska parlamentet.

Det är klara och tydliga ord. De säger mycket exakt att det ukrainska folket för närvarande inte vill avskilja sig från Ryssland. De kräver självstyre utan att förneka behovet av det ”allryska parlamentets” högsta makt. Ingen demokrat, än mindre en socialist, kan drista sig att förneka att Ukrainas krav är fullt berättigade. Och ingen demokrat kan förneka Ukrainas *rätt* att fritt avskilja sig från Ryssland. Bara ett obetingat erkännande av denna rätt gör det möjligt att förespråka ett fritt förbund mellan ukrainarna och storryssarna, en frivillig förening av de två folken i en enda stat. Bara ett obetingat erkännande av denna rätt kan verkligen fullständigt och oåterkalleligen bryta med det fördömda tsaristiska förflutna, då *allt* gjordes för att få till stånd ett *ömsesidigt fjärmande* av dessa två folk som står så nära varandra språkligt, territoriellt, till sin karaktär och historiskt. Den fördömda tsarismen gjorde storryssarna till det ukrainska folkets bödlar och underbläste bland dem ett hat mot de som till och med förbjöd ukrainska barn att tala och läsa sitt modersmål.

Om Rysslands revolutionära demokrater vill vara verkligt revolutionära och verkligt demokratiska måste de bryta med detta förflutna, Rysslands arbetare och bönder måste återerövra de ukrainska arbetarnas och bönderna broderliga förtroende. Det går inte att genomföra utan att fullständigt erkänna Ukrainas rättigheter, inklusive *rätten* att fritt utträda.

Vi är inte för att det existerar små stater. Vi står för det allra närmaste förbund mellan världens arbetare mot ”sina egna” kapitalister och kapitalisterna i alla andra länder. Men för att detta förbund ska vara frivilligt står de ryska arbetarna, som inte för ett ögonblick litar på

¹ *Den ukrainska Centralradan* (Centralrådet) var en kontrarevolutionär borgerligt nationalistisk organisation som bildades i april 1917 vid den Allukrainska nationella kongressen i Kiev av att block mellan ukrainska borgerliga och småborgerliga nationalistiska partier och grupper. Ordförande var en av den ukrainska borgarklassens ideologer, M S Grusjevskij, och vice ordförande var V K Vinnitjenko. Bland medlemmarna fanns Petljura, Jefremov, Antonovitj och andra nationalisterna. Socialt litade Radan på stöd från städernas och landsbygdens borgarklass, kulakerna och småborgerligt nationalistiska intellektuella. Den försökte konsolidera den ukrainska borgarklassens och godsägarnas makt och upprätta en ukrainsk borgerlig stat genom att utnyttja den nationella befrielseströrelsen i Ukraina. Under täckmantel av nationell självständighet försökte den få stöd från Ukrainas folk, avleda dem från den allryska revolutionära rörelsen och förhindra en seger för den socialistiska revolutionen i Ukraina. Trots motsättningar i frågan om att ge Ukraina självstyre stödde Radan den provisoriska regeringen.

Efter den socialistiska oktoberrevolutionens seger utropade sig Radan till ”Ukrainska folkrepublikens” högsta organ och drev öppet kampanjer mot sovjetstyret. Den var en av kontrarevolutionärernas viktigaste centrum i hela Ryssland. [Noten är inte Lenins egen, utan införd av red. för CW]

den ryska eller den ukrainska borgarklassen om någonting, nu för ukrainarnas rätt att avskilja sig, *utan att påtvinga* dem sin vänskap, men istället *sträva efter att erövra* deras vänskap genom att behandla dem som likar, som allierade och bröder under kampen för socialismen.

* * *

Halvt tokiga av raseri angriper de förbittrade borgerliga kontrarevolutionärerna i sin tidning *Retj* ukrainarna för deras ”obehöriga” beslut. ”Denna handling av ukrainarna”, säger den, ”är en fullständigt kriminell handling, och kräver en omedelbar tillämpning av hårda berättigade straffåtgärder.” Det finns inget att tillägga till detta våldsamma angrepp från den kontrarevolutionära borgarklassen! Ner med den kontrarevolutionära borgarklassen! Länge lever det fria förbundet mellan ett fritt Ukrainas fria bönder och arbetare med det revolutionära Rysslands arbetare och bönder!

Första gången publicerad i *Pravda* Nr 82, 28 (15) juni 1917.

Lenin om Ukraina:

[Om nationernas självbestämmanderätt](#) (1914) – i avsnitten 4 & 5 ²

[Manifest till det ukrainska folket](#) (december 1917)

[Telegram till Röda arméns befälhavare \(i Serpuchov\)](#) (november 1918)

[Om sovjetmakten i Ukraina - Resolutionsutkast från RKP\(b\):s CK](#) (november 1919)

[RKP\(b\):s 8 allryska konferens: Sammanfattande tal om debatten om sovjetmakten i Ukraina](#) (december 1919)

[Brev till Ukrainas arbetare och bönder med anledning av segrarna över Denikin](#) (dec. 1919)

[Telegram till den sovjetiska regeringen i Ukraina och Sydfrontens högkvarter](#) (oktober 1920)

[Hälsningar till den femte allukrainska sovjetkongressen](#) (februari 1921)

[Appell till bönderna i Ukraina](#) (augusti 1921)

[Till den allukrainska sovjetkongressen](#) (december 1922)

Lästips – Ukraina under åren 1917-24:

Benny Andersson: [Ukraina i väntan på bolsjevikerna](#)

Zbigniew Marcin Kowalewski: [Erövringen av Ukraina och den ryska imperialismens historia](#)

Antonio Moscato: [Den nationella frågan i Sovjets historia](#)

Hanna Perechoda: [När bolsjevikerna bildade en sovjetrepublik i Donbass](#) och [Bolsjevikerna och frågan om östra Ukraina \(1917-1918\)](#)

Louis Proyect: [Ukraina bakom dimridåerna](#)

Stephen Velychenko: [Rödmålad imperialism och nationalism](#) (bokutdrag)

Böcker:

Marko Bojcun: *The Workers' Movement and the National Question in Ukraine 1917-1918* (1922)

Stephen Velychenko: *Painting Imperialism Red: The Ukrainian Marxist Critique of Russian Communist Rule in Ukraine, 1918-1925* (2015)

Yuliya Yurchenko: *Ukraine and the Empire of Capital* (2017)

² Där säger Lenin bl a: ”Huruvida t ex Ukraina kommer att upprätta en självständig stat är något som beror av tusen faktorer, vilka på förhand är okända. Och då vi inte vill försöka ’gissa’ i onödan håller vi fast vid det som är obestridligt: Ukrainas rätt att bilda en sådan stat. Vi respekterar denna rätt, vi stöder inte storryssarnas privilegier gentemot ukrainarna, vi fostrar massorna att erkänna denna rätt, att avböja statliga privilegier för vilken nation det vara må.”